

**Viljandi maakonnas, Viljandi vallas, Tohvri külas asuva Aaviku kinnistu (registriosa nr 629439, katastritunnus 62902:001:0870, edaspidi Aaviku kinnistu) eraldisel 6 kavandatud lageraie keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine.**

## **1. OTSUSTUS**

Lähtudes aktsiaseltsi Roger Puit volitatud esindaja Olger Vorobjovi poolt 27.06.2024 esitatud metsateatisest, võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22 ja lõige 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 8<sup>1</sup>, metsaseaduse § 41 lõige 8<sup>1</sup> ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8 ning keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“ **otsustab Keskkonnaamet:**

**1.1. Jätta algatamata Aaviku kinnistu eraldisel 6 kavandatud lageraie keskkonnamõju hindamine (KMH).**

**1.2. Keskkonnauuringud ei ole vajalikud.**

Keskkonnamõju eelhindamise otsus avalikustatakse 14 päeva jooksul otsuse tegemisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

## **2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED**

**2.1.** Kinnistu omaniku aktsiaseltsi Roger Puit volitatud esindaja Olger Vorobjov esitas 27.06.2024 Keskkonnaametile metsateatise nr 50001039664 Aaviku kinnistu eraldisel 6 lageraie teostamiseks. Raie on kavandatud 0,4 ha suurusel alal ja kavandatud raie maht on 80 tm. Kavandatud raie ala 30- meetrise ulatusega mõjualasse<sup>1</sup> jääb Leppoja loodusala ning Leppoja looduskaitseala Leppoja sihtkaitsevöönd.

**2.2.** Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu selle kohta, kas kavandatav tegevus on olulise keskkonnamõjuga või mitte ning otsustab KMH algatamise või algatamata jätmise üle (KeHJS § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22, § 6<sup>1</sup> lõige 3, § 7 punkt 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 4, metsaseaduse § 41 lõige 8<sup>1</sup> ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8). KMH vajalikkuse üle otsustamisel lähtutakse KMH eelhindangust ja asjaomase asutuse seisukohast (KeHJS § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 2<sup>3</sup>). Eelhindang lisatakse KMH algatamise või algatamata jätmise otsusele (KeHJS § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 4). Keskkonnaamet lähtus otsuse tegemisel KeHJS § 11 lõikes 2 sätestatud tähtajast.

## **3. EELHINNANG**

Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJS

---

<sup>1</sup> Runnel, K. 2021. RMK rakendusuuring „Kaitstavate metsafragmentide eesmärgipärasuse suurendamine“

§ 6<sup>1</sup> lõige 3). Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6<sup>1</sup> lg 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded”.

### **3.1. Kavandatav tegevus**

#### **3.1.1. Tegevuse iseloom ja maht**

Lageraie on kavandatud 0,4 ha suurusel alal ja kavandatud raie maht on 80 tm. Lageraie eesmärgiks on metsa uuendamine ning puidu kasutamise võimaldamine. Lageraie korral raiutakse raielangilt kahe aasta jooksul raie algusest arvates kõik puud, välja arvatud seemne- ja säiliku puud.

#### **3.1.2. Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega.**

Aaviku kinnistu asub Viljandi maakonnas, Viljandi vallas. Kavandatud raied jäävad alale, kus kehtib 2020. aastal kehtestatud Viljandi valla üldplaneering<sup>2</sup>, millega alale raiepiiranguid ei ole sätestatud.

#### **3.1.3. Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine**

Kavandatava tegevuse eesmärk on võimaldada taastuvate loodusressursside (puit) kasutust. Kavandatud raiete käigus taastumatuid loodusressursse kasutusse ei võeta. Metsatööl metsakaitse (veerežiim, ökosüsteem, pinnas) tagamine on reguleeritud metsa majandamise eeskirja<sup>3</sup> §-s 19 sätestatuga.

#### **3.1.4. Tegevuse energiakasutus**

Energiakasutus raietööl on masinate kütuse tarbimine.

#### **3.1.5. Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn**

Nõuetele vastava tehnika kasutamisel ei kaasne raietööl saasteainete heidet pinnasesse, vette või välisõhku. Valguse, kiirguse ja lõhnareostust tegevusega teadaolevalt ei kaasne, samuti ei põhjusta tööde läbiviimine norme ületavat vibratsiooni või müra.

#### **3.1.6. Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine**

Raietöödega ei kaasne jäätmete teket. Metsamajandusjääke ehk raidmeid ei käsitleta jäätmetena.

#### **3.1.7. Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus**

Raietööl on keskkonnamõju põhjustavate avariide esinemine ebatõenäoline, raietöid teostatakse tehnilistele nõuetele vastavate masinatega.

---

<sup>2</sup> <https://www.viljandivald.ee/viljandi-valla-uldplaneering-koostamisel>

<sup>3</sup> Keskkonnaministri 27.12.2006 määrus nr 88 „Metsa majandamise eeskiri”.

### **3.1.8. Tegevuse seisukoht asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide ohust, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide ohust teaduslike andmete alusel**

Raietöödega ei kaasne suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

## **3.2. Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond**

### **3.2.1. Olemasolevad ja planeeritavad maakasutused ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused**

Aaviku kinnistu sihtotstarve on 100% maatulundusmaa, maaüksus asub hajaasustuspäikonnas. Kavandatud lageraie ala piirneb Aaviku kinnistul registreeritud lageraiete alaga suurusel 4,3 ha. Koos kavandatud lageraiega moodustub kokku 4,7 ha suurune lageraieala. Lageraiealaga piirneb registreeritud harvendusraie ala suurusel 0,2 ha. Lageraiega maakasutust ei muudeta, metsamaa kõlvik säilib ja ala jääb jätkuvalt kasutusse metsamaana.

### **3.2.2. Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime**

Raialal ei esine taastumatuid loodusvarasid. Eraldisel 6 kasvab küps halli lepa enamusega puistu naadi kasvukohatüübis.

### **3.2.3. Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest**

Kavandatud raiest otseselt mõjutatud piirkond on ala, kus kavandatavad raied läbi viiakse. Kavandatud raietega piirneval alal võib esineda ajutisi häiringuid, mis ei mõjuta keskkonna vastupanuvõimet. Raiet kavandatakse metsamaastikus, aladel ei ole erilist tähelepanu vajavaid pinnavorme.

EELIS-e andmetel jäävad kavandatud raie mõjualasse loodusdirektiivi elupaigatüübid 9010\* (vanad loodusemetsad) ning 9050 (rohunditerikkad kuusikud).

Kavandatud raie mõjualasse jääb Leppoja looduskaitseala Leppoja sihtkaitsevöönd. Kaitsekord Leppoja looduskaitsealal on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 17.10.2005 määrusega nr 268 „Leppoja looduskaitseala kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri“<sup>4</sup>.

Loodusdirektiivi elupaigatüübid 9010\* (vanad loodusemetsad) ja 9050 (rohunditerikkad kuusikud) on Leppoja looduskaitseala ja Leppoja loodusala kaitse- eesmärgiks.

Kultuuriväärtusi raialal ei leidu.

---

<sup>4</sup> Vabariigi Valitsuse 17.10.2005 määrus nr 268 „Leppoja looduskaitseala kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri“  
<https://www.riigiteataja.ee/akt/950545?leiaKehtiv>

Kavandatava tegevuse maa-ala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada.

#### **3.2.4. Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond**

Tervisemõjud saavad tekkida lähtuvalt mõjuallikast järgmistes valdkondades: müra, vibratsiooni ja välisõhu saastega kaasnevad tervisemõjud, joogivee kvaliteet ja kättesaadavus. Metsakasutusõiguse kitsendused, mis on seatud avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja piiramata või tähistamata erametsa kasutamiseks, on sätestatud metsaseaduse §-s 35. Kavandatud raietöödega selliseid mõjusid ei kaasne.

#### **3.3. Hinnang keskkonnamõju olulisusele (mõju suurus, ulatus ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus, mõju avaldumise tõenäosus ja aeg, mõju tugevus, laad, kestus, sagedus, pöördumus ja piiriülesus)**

Alljärgnevalt on toodud kavandatava lageraie keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

Kavandatud raie mõju keskkonnaelementidele:

Vesi- Kavandatud raie mõjualas ei asu veekogusid. Mõju veerežiimile ei ole oluline.

Välisõhk ja kliima- kavandataval raiel ei ole olulist mõju välisõhule ja kliimale, üksik raie eraldi ei takista kliimaeesmärkide saavutamist.

Maastik ja looduslik mitmekesisus- Kavandatud raie ei mõjuta oluliselt maastikuilmet ega looduslikku mitmekesisust.

Elanikkonnale, inimese tervisele, heaolule ja varale, kultuuripärandile ja kaitstavatele loodusobjektidele ning nende omavahelistele seostele- Raiealal ei ole neid elemente ja kavandatud raie neid ei mõjuta. Raie on kavandatud 0,4 ha suurusel alal, raietööde tegemisel ei suurene ümbruskonna liikluskooormus. Raietööde mõju on lokaalne, elanikkonda ei mõjuta.

Raie teostamisel avalduvad võimalikud mõjud eelkõige tööde tegemise ajal. Kavandatud raie on ühekordne lühiajalise mõjuga tegevus, kestusega umbes üks kuu. Raie teostamise järgselt mõjud pöörduvad - langi uuenemine tagatakse metsaseaduse §-s 24 sätestatud korras. Kavandatava tegevusega ei kaasne piiriülest mõju.

#### **3.3.1. Mõju Natura 2000 võrgustiku alale**

##### **3.3.1.1 Natura 2000 ala kaitse-eesmärgid ja nende kirjeldused**

Kavandatud raieala 30- meetrise ulatusega mõjualasse jääb Leppoja loodusala. Ala kaitse-eesmärgid on loetletud Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korraldus nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“.

Eelhinnangu tulemusel selgub, kas tegevusega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile. Käesoleval juhul ei ole tegevus otseselt vajalik Leppoja looduskaitseala ega Leppoja loodusala kaitse-eesmärkide saavutamiseks.

Loodusdirektiivi artikkel 6 lõige 1 kohustab liikmesriike kehtestama erikaitsealade suhtes meetmed, mis vastavad aladel esinevate metsaelupaikade ökoloogilistele vajadustele. Sama direktiivi artikkel 6 lõige 2 kohustab vältima elupaikade halvenemist ja oluliste liikide häirimist.

Euroopa Komisjoni Natura 2000 alade kaitsekorralduse juhendi<sup>5</sup> järgi tuleb elupaikade halvenemisenä käsitleda olukorda, kui väheneb elupaigatüübi pindala sellel alal või kui halvenevad elupaiga kaitsestaatus pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur võrreldes nende esialgse (Natura võrgustiku liitumise hetke) või taastatud seisundiga. LKS § 69 kohaselt korraldatakse Natura 2000 alade kaitset siseriiklike kaitstavate loodusobjektide kaudu, ehk eespoolviidatud erinõuded tuleb tagada, rakendades nende alade kaitsekorda. Seal hulgas tuleb neid arvesse võtta metsateatiste menetlemisel.

Metsaelupaikade seisund ei ole loodusdirektiivi rakendamise aruande<sup>6</sup> järgi valdavas osas soodne. See viitab sellele, et metsaelupaikade pindala ja või seisund on võrreldes esialgse seisundiga vähenenud. Seega vältimaks elupaikade seisundi jätkuvat halvenemist, tuleb tagada, et ühegi hetkel teadaoleva elupaiga pindala ja seisund selleks moodustatud erikaitsealadel ei väheneks.

### **3.3.1.2. Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine Natura 2000 alale**

Lageraie eesmärgiks on metsa uuendamine ning puidu kasutamise võimaldamine. Lageraie korral raiutakse raielangilt kahe aasta jooksul raie algusest arvates kõik puud, välja arvatud seemne- ja säilikuud.

Kavandatud raieala mõjualasse jäävad Leppoja loodusala kaitse- eesmärgiks olevad loodusdirektiivi elupaigatüübid 9010\* (vanad looduspuidud) ning 9050 (rohunditerikkad kuusikud).

Lageraie kavandatakse 0,4 ha suurusel alal ning koos piirneval alal registreeritud lageraiega moodustub lageraielank suurusel 4,7 ha. Raie mõjualasse jäävad elupaigatüübid 9010\* moodustavad kompaktsed 41,54 ha (18,03 ha, 4,31 ha ja 19,2 ha) suurusel ala ning elupaigatüüp 9050 paikneb 5,1 ha suurusel alal. Raiealaga piirneval elupaigatüübi 9010 alal kvartali KP050 eraldisel 6 kasvab valmiv kuuse enamusega puistu, mille täius on 96% ning eraldisel 2 kasvab küps kuuse enamusega puistu, mille täius on 53%. Ala lagedaks raiumise järel tekib avatus valitsevatele läänetuultele ning kuna kuusk on tormihell, siis võib elupaigatüüpide servaalal tekkida mõningal määral tormimurdu. Siiski servaalal esinev tormimurd ei mõjuta oluliselt ebasoodsalt suurel pindalal paiknevat elupaigatüüpi. Raieala mõjualas paikneva elupaigatüübi 9050 ning lagedaks raiutava ala vahele jääb ca 10 m laiune metsala, mis vähendab tekkivat servaeefekti ning avatust tuultele. Seega kavandatud lageraie ei mõjuta oluliselt elupaigatüüpide seisundit.

Kuna kavandatud raieala mõjualas ja raiealal ei asu lisaks eelpool käsitletule muid Leppoja loodusala kaitse-eesmärgiks olevaid loodusdirektiivi elupaigatüüpe ega liikide elupaiku, siis kavandatud raietegevus Leppoja loodusala kaitse-eesmärke ei kahjusta. Kavandatavad raidid ei mõjuta ebasoodsalt Leppoja loodusala kaitse-eesmärke ega nimetatud alade terviklikkust.

---

<sup>5</sup>Natura 2000 alade kaitsekorraldus. Elupaikade direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 sätteid (2019/C 33/01)lk 21-22.)  
[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125\(07\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125(07)&from=EN)

<sup>6</sup> Loodusdirektiivi rakendamise aruanne. Allikas:

[http://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run\\_conversion?file=ee/eu/art17/envxtxasa/EE\\_habitats\\_reports-20190725-083848.xml&conv=589&source=remote](http://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run_conversion?file=ee/eu/art17/envxtxasa/EE_habitats_reports-20190725-083848.xml&conv=589&source=remote)

Metsa kokkuveoteede, laoplatsti, raielankide raidmetest puhastamise viisid ja kord on kehtestatud keskkonnaministri 27.12.2006 määrusega nr 88 „Metsa majandamise eeskiri“.

### **3.3.1.3 Mõju kaitstavale loodusobjektile**

Kavandatud raicala mõjualasse jääb Leppoja looduskaitseala Leppoja sihtkaitsevöönd. Mõju looduskaitseala kaitse eesmärkidele, mis kattuvad Leppoja loodusala kaitse eesmärkidega, on käsitletud p 3.3.1.2.

Kavandatud raicalal ja mõjualas ei ole muid Leppoja looduskaitseala kaitse- eesmärgiks olevaid väärtusi, mida raie mõjutaks.

### **3.3.2. Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega**

Raied on kooskõlas üldplaneeringuga, poollooduslike koosluste tegevuskavaga, kaitsekorralduskavaga ja Leppoja looduskaitseala kaitse-eeskirjaga, looduskaitse-, vee- ja metsaseadusega, ja eelduslikult olulist mõju ei ole.

### **3.3.3. Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused**

Antud raiete puhul on asjakohased alljärgnevad üldreeglid:

Suuremate pinnasekahjustusteta on võimalik raietöid (sh. puidu kokkuvedu) teha külmunud või kuivalt pinnaselt.

Looduskaitseseaduse § 55-st tulenevalt on raiete tegemisel tingimuseks ajaline piirang teostada tööd väljaspool lindude pesitsusaega.

Töökohas peab olema varustus reostuse eemaldamiseks.

## **3.4. Eelhindangu järeldus**

Kavandatud lageraiel pole olulist mõju välisõhu kvaliteedile, maavaradele (maardlad), pinnasele, põhja- ja pinnaveele, kaitstavatele loodusobjektidele ega kultuuripärandile ning tegevus ei kahjusta inimeste tervist, heaolu ega vara. Mõjud Natura 2000 võrgustiku aladele on välistatud, rakendades projekti osana Looduskaitseseaduse § 55 lg-st 6 tulenevaid tööde tegemisel kohustuseks võetud meetmeid. Keskkonnamõju hindamise algatamine ei ole vajalik, sest:

1. On välistatud, et tegevus avaldab ebasoodsat mõju Leppoja loodusale, mis kuulub Natura 2000 alade võrgustikku, kaitse-eesmärkidele ja ala terviklikkusele.
2. Kavandatava tegevusega ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhu saastatuse osas, vibratsioon eeldatavalt puudub. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.
3. Kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariiolukordi või suurõnnetusi.

4. Tööde tegemisel keskkonnakaitsenõuetele vastavalt on avariolukordade esinemine vähetõenäoline.

#### **4. ÄRAKUULAMINE**

Asjaomased asutused on loetletud KeHJS §-s 2<sup>3</sup>. Keskkonnamõju eelhindamise otsus avalikustatakse 14 päeva jooksul otsuse tegemisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

Eelhinnangu koostaja:

Liisi Rääbus

metsahoiu vanemspetsialist

metsaosakond